

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Oblat Péter ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Varga Tamás Zsolt ügyvéd által képviselt **I.r., valamint a II.r. alperesek** ellen **kártérítés** iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál 10.G.303.310/2009. szám alatt indult és a Fővárosi Bíróság 1.Gf.75.912/2010/8. számú ítéletével befejezett perében a másodfokú határozat ellen az I.r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Bíróság 1.Gf.75.912/2010/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 114.000 (Egyszáztizennégyezer) Ft felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes a II.r. alperessel 2002. február 8-án kötött megállapodásban vállalta, hogy mint a szakképzési hozzájárulásról szóló 2001. évi LI. törvény (a továbbiakban: Fht.) 2. §-a /1/ bekezdésének a) pontja szerint szakképzési hozzájárulás fizetésére kötelezett gazdálkodó szervezet a szakképzési hozzájárulást Fht. 5. §-ának /1/ bekezdése és /2/ bekezdésének a) pontja értelmében akként teljesíti, hogy az egyébként az APEH részére fizetendő összeg 75 %-át a II.r. alperes részére nyújtja fejlesztési támogatás címén. A fizetést a II.r. alperesnek a szerződésben meghatározott számú bankszámlájára kellett teljesítenie. A felperes 2002-ben 1,219.000 Ft-ot, 2003-ban pedig 1,276.000 Ft-ot utalt át a II.r. alperes által megadott fenti számú számlára.

Az APEH 2001-2002. és 2003. évekre vonatkozóan végzett vizsgálata alapján hozott határozatában a fenti kifizetést nem fogadta el és a felperest 2002. és 2003. évekre 2,495.000 Ft szakképzési támogatás, valamint 1,183.000 Ft adóbírság, mindösszesen 3,687.000 Ft megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a II.r. alperes által megadott bankszámlának nem a II.r., hanem az I.r. alperes a tulajdonosa, a II.r. alperes saját bankszámlával nem is rendelkezett, nem rendelkezett önálló adószámmal és a könyvelése sem különült el az I.r. alperestől. Megállapította, hogy az I.r. alperes elmulasztotta az önálló jogi személyiségű II.r. alperest önálló gazdálkodási jogkörrel felruházni, valójában a felperes az I.r. alperes részére utalta át a fejlesztési támogatást, akit az nem illetett meg, így a felperes azzal nem csökkentheti az adóhatóság részére fizetendő szakképzési hozzájárulást. A másodfokú adóhatóság az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A Fővárosi Bíróság a 16.K.30.896/2007/4. számú ítéletében a felperes által a másodfokú határozattal szemben előterjesztett keresetet elutasította.

A fizetési meghagyással indult, majd az alperesek ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes a módosított keresetében elsődlegesen kártérítés címén 3,658.390 Ft tőke, ennek 2007. december 1-től járó késedelmi kamata és a perköltségek egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. A keresetét a Ptk. 318. §-ának /1/ bekezdésére, a 339. §-ának /1/ bekezdésére és a 344. §-ára alapította.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság a 10.G.303.310/2009/11. számú ítéletében az alpereseket kártérítés címén egyetemleges 3,658.390 Ft tőke, ennek 2007. december 1-től járó késedelmi kamata és a perköltség megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a II.r. alperes fenntartója az I.r. alperes. A II.r. alperes a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (közoktatási törvény) 37. §-ának /1/ bekezdése szerinti közoktatási intézmény, jogi személy és mint ilyen a 232/2001.(X.10.) Korm. rendelet 3. §-ának /6/ bekezdése szerint köteles volt a pénzeszközöket pénzforgalmi bankszámlán tartani, ott bonyolítani és ennek érdekében bankszámla szerződést kötni. A fejlesztési támogatásról kötött megállapodásnak a 31/2001.(IX.14.) OM rendelet 3. §-a /1/ bekezdésének a) pontja szerint tartalmaznia kellett többek között a szerződő felek adószámát, bankszámlaszámát és statisztikai számjelét is. A II.r. alperes azzal, hogy nem a saját, hanem az I.r. alperes fenti adatait adta meg, megszegte a fenti jogszabályhelyben írt kötelezettségeit. A bankszámlaszám megadása ugyanis egyúttal a teljesítés jogosultjának meghatározását is jelentette.

Az I.r. alperes viszont, mint a II.r. alperes alapítója és

fenntartója a saját bankszámláját nem bocsáthatta a II.r. alperes rendelkezésére, köteles lett volna a II.r. alperest önálló gazdálkodási jogkörrel felruházni adószámmal és bankszámlával együtt. Az I.r. alperes mindezt elmulasztotta, ezért a II.r. alperessel egyetemlegesen köteles a felperes a fenti mulasztással okozott kárát megtéríteni.

A Fővárosi Bíróság az I.r. alperes fellebbezése folytán hozott 1.Gf.75.912/2010/8. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezéseit helybenhagyta.

Elfogadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és osztotta jogi következtetéseit is. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást csupán azzal egészítette ki, hogy hivatalos tudomása van arról, miszerint a Budapesti V., VIII. és XIII. kerületi Ügyészség az 1998. szeptember 28-án kelt felszólalásában már megállapította, hogy az I.r. alperes által alapított II.r. alperes jogellenesen nincs önálló gazdálkodási jogkörrel felruházva, nincs önálló bankszámlája és a könyvelése sem különül el az I.r. alperestől, egyben indítványozta a fenti hiányosságoknak az alapító általi megszüntetését. Ez alapján a másodfokú bíróság azt is az I.r. alperes terhére rótta, miszerint tudott a II.r. alperes törvénytelen működéséről, ennek ellenére a számlájára érkezett fejlesztési támogatást nem utalta vissza és nem tájékoztatta a felperest a téves utalásról. Ha megtörténik nem érte volna kár az felperest a kétszeres fizetéssel.

A jogerős ítélet ellen az I.r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben - tartalma szerint - annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdésében foglaltak megsértésében jelölte meg. Állította, hogy a maga részéről a felperesnek kárt nem okozott, így nem állnak fenn a kártérítésnek a Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdésében írt konjunktív feltételei. A közoktatási intézményt a közoktatási törvény 54. §-ának /2/ bekezdése szerint az intézmény vezetője képviseli, ami összhangban áll a Ptk. 29. §-a /2/ és /3/ bekezdésében foglaltakkal. A támogatási szerződés megkötésekor a II.r. alperes képviselője az iskola igazgatója volt, ezért az adóhatóságnál való bejelentési kötelezettség az iskola igazgatóját terhelte. Ugyanez vonatkozik a bankszámla-nyitási kötelezettség teljesítésére is.

A 232/2001.(XII.10.) Korm. rendelet 3. §-ának /2/ bekezdése szerint a bankszámla-nyitásához át kellett adni a pénzüintézet részére az iskola alapító okiratát, valamint a nyilvántartásba vételét elrendelő határozatot. A fenti kötelezettség teljesítése tekintetében az I.r. alperes mint alapító és fenntartó semmilyen közreműködésre nem volt jogosult, illetve köteles. Az alapító okiratnak az iskola gazdálkodására vonatkozó kitétele ugyancsak nem hozható összefüggésbe a fenti kötelezettségek teljesítésével. Az

I.r. alperes nem fejtett ki tevékenységet, illetőleg nem tanúsított olyan mulasztást, amely a felperes károsodásához vezetett volna, ezért jogsértéssel kötelezték kártérítésre az eljáró bíróságok.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.-.-.-.-.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt a felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

A Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdése szerint a kártérítésnek három konjunktív feltétele van, úgymint a károkozó jogellenes felróható magatartása, a kár bekövetkezése, valamint a felróható magatartás és a kár közötti okozati összefüggés. A kártérítésnek a fenti törvényi tényállási elemei a perbeli esetben a Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint is megvalósultak.

A felperes kétszeresen volt kénytelen megfizetni az adóhatóság határozatai folytán a 2002-2003. évekre járó az Fht. 2. §-a /1/ bekezdésének a) pontja szerinti gazdálkodó szervezetként a 3. § /1/ bekezdésében írt szakképzési hozzájárulás 75 %-át és meg kellett fizetnie a késedelmes fizetés miatt felszámítható adóbírságot is, ezzel a Ptk. 355. §-ának /4/ bekezdése szerinti kára bekövetkezett.

A kártérítés másik feltétele az alperes felróható magatartása is megvalósult.

A II.r. alperes a közoktatási törvény 37. §-ának /1/ bekezdése, valamint a 20. §-a /1/ bekezdésének d) pontja szerint jogi személy. Egyidejűleg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 2. §-ának /2/ bekezdése, valamint a 3. §-a /1/ bekezdésének 1) pontja szerint a számviteli törvény hatálya alá tartozik. A közoktatási törvény 38. §-ának /1/ bekezdése és 118. §-a értelmében (a jogi személyiségből is következően) az oktatási intézmény önállóan gazdálkodik a fenntartó által megállapított költségvetés keretei között, így az iskola és a fenntartó köteles elkülönülten működni. Az időközben hatályon kívül helyezett, de a jelen perben még irányadó, az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény 11. §-ának /1/ és /2/ bekezdése szerint az adóköteles tevékenységet folytató iskola az adószám megállapítása végett köteles volt bejelentkezni az adóhatóságnál. Az iskola jogsértő módon működött, mivel gazdasági önállósága nem volt, adószámmal, saját bankszámlával, elkülönült számviteli nyilvántartással nem rendelkezett.

Az I. és II.r. alperesek mindketten tudtak a jogellenes működésről

és abban az I.r. alperes közreműködése is megállapítható volt. A közoktatási törvény 3. §-ának /2/ bekezdése szerint közoktatási intézményt alapítvány is alapíthat. Az alapítás az alapító által kiadott alapító okirattal történik, amelynek kötelező tartalmi elemeit a fenti törvény 37. §-ának /5/ bekezdése tartalmazza. E szerint az alapító okiratnak tartalmaznia kell többek között az oktatási intézménynek a gazdálkodással összefüggő jogosítványait. A II.r. alperes 2003. június 24-ét megelőző időtartamra érvényes alapító okirata nem került becsatolásra. Az alperesek a 7/F/3. sorszám alatt csatolt közös nyilatkozatban együttesen nyilatkoztak akként, hogy 2002. és 2003. évben az iskola nem volt elkülönítetten gazdálkodó szervezet. Ez a közoktatási törvény 38. §-a /1/ bekezdésének és a 118. §-ának az I.r. alperes részéről történő megsértésének tekintendő, mivel neki mint alapítónak kellett megteremtenie az iskola elkülönült, önálló gazdálkodásának feltételeit.

Az I.r. alperes mint alapító tudomással bírt arról, hogy a II.r. alperes önálló bankszámlával nem rendelkezik annál is inkább, mert a II.r. alperes önálló bankszámla hiányában a pénzforgalmát teljes egészében az I.r. alperes bankszámláján volt kénytelen lebonyolítani. Az I.r. alperes eltúrte, hogy a felperes a II.r. alperessel kötött támogatási szerződés alapján átutalt fejlesztési támogatást az általa saját nevére nyitott bankszámlára továbbítsa annak ellenére, hogy az nem őt, hanem a II.r. alperest illette meg. Az I.r. alperes a részére átutalt összeget nem utalta vissza, nem jelezte a felperesnek, hogy a támogatásra nem jogosult szervezet számláján jelent meg az átutalt összeg. Az I.r. alperes fenti magatartása tehát jogellenes magatartás volt.

A kár bekövetkezte és az I.r. alperes károkozó magatartása közötti okozati összefüggés a már kifejtettek szerint nem vitatható, így az I.r. alperesnek a Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdésén alapuló felelőssége fennáll. Az, hogy az I. és a II.r. alperesek magatartása egyenként mennyiben hatott közre a kár bekövetkezésében, nem a felperessel szembeni, hanem egymás közötti viszonyukban bír jogi jelentőséggel, így jelen eljárás tárgyát nem képezte.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 1.Gf.75.912/2010/8. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az I.r. alperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése szerint köteles a felperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni.

A felperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a /2/ bekezdésének a) pontja és /5/ bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Az I.r. alperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának /3/ bekezdése alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2011. november 29.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke
Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.előadó-bíró
Dr.Lőrincz Györgyné sk. bíró